

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2026-01-30

Närvarande: F.d. justitieråden Severin Blomstrand och Martin Borgeke samt justitierådet Inga-Lill Askersjö

Slopat krav på introduktionsutbildning för övningskörning

Enligt en lagrådsremiss den 18 december 2025 har regeringen (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Andreas Sigeman.

Förslaget föranleder följande yttrande.

Allmänt

Lagrådet har noterat att remissens författningskommentarer är utformade på ett mindre ändamålsenligt sätt. För att kommentarerna

ska vara användbara för dem som ska tillämpa lagstiftningen bör kommentarerna utformas som förklaringar till bestämmelserna i den föreslagna lydelsen. Det centrala är att det framgår hur en föreslagen bestämmelse är avsedd att tillämpas. Med denna inriktning på kommentarerna blir det inte korrekt att använda uttrycket "nuvarande lydelse" när man hänför sig till en bestämmelses lydelse innan den har ändrats. Vad det då handlar om är – med det perspektiv som Lagrådet förordar – bestämmelsens "förutvarande" eller "tidigare" lydelse.

Det finns också anledning att framhålla att alla författningskommentarer inte kan utformas efter samma mall. Exempelvis är det inte alltid möjligt att inleda kommentaren till en paragraf med en allmän upplysning om vad som avhandlas i paragrafen, om avsikten är att upplysningen ska gälla paragrafens innehåll både före och efter ändringen.

4 kap. 9 §

I paragrafen har gjorts en följdändring med anledning av att det inte längre krävs att den som ska övningsköra har genomgått en introduktionsutbildning. Någon saklig ändring i övrigt har inte gjorts.

I första stycket föreskrivs att riskutbildning får bedrivas endast med tillstånd av Transportstyrelsen. Bestämmelsen, som tidigare fanns i andra stycket, har lagts som en andra mening i första stycket. Något egentligt skäl till sistnämnda ändring har inte framkommit. Ändringen synes vara onödig och riskerar att skapa hänvisningsproblem vid tillämpningen av andra föreskrifter. Lagrådet föreslår att paragrafen får behålla sin styckeindelning och ges följande lydelse.

Riskutbildning som avses i 3 kap. 4 b § får bedrivas endast med tillstånd från Transportstyrelsen.

Transportstyrelsen får ge ett sådant tillstånd till fysiska och juridiska personer som med hänsyn till ekonomiska förhållanden och

omständigheterna i övrigt bedöms ha förutsättningar att bedriva god utbildning.

4 kap. 10 §

Paragrafen reglerar under vilka förutsättningar Transportstyrelsen får återkalla ett tillstånd. I författningskommentaren anges att ändringarna – förutom följdändringen med anledning av att introduktionsutbildningen tas bort – är redaktionella. I bestämmelsens punkt 1 har emellertid hänvisningen till förutsättningarna för tillstånd i 9 § andra stycket tagits bort. Det innebär att bestämmelsen inte längre begränsar Transportstyrelsens prövning av om tillståndet ska återkallas till dessa förutsättningar. Vid föredragningen har upplysts om att det inte varit avsikten. Med hänsyn till detta och till Lagrådets förslag angående 9 § föreslår Lagrådet följande lydelse.

Transportstyrelsen får återkalla ett tillstånd att bedriva riskutbildning, om

1. förutsättningarna för tillstånd enligt 9 § andra stycket inte längre finns,
2. föreskrifter om riskutbildning som har meddelats med stöd av 10 kap. 1 § inte följs, eller
3. tillståndshavaren begär det.

4 kap. 11 §

Med anledning av den ändring som Lagrådet föreslår i 9 § bör hänvisningen i andra stycket göras till 9 § andra stycket.